

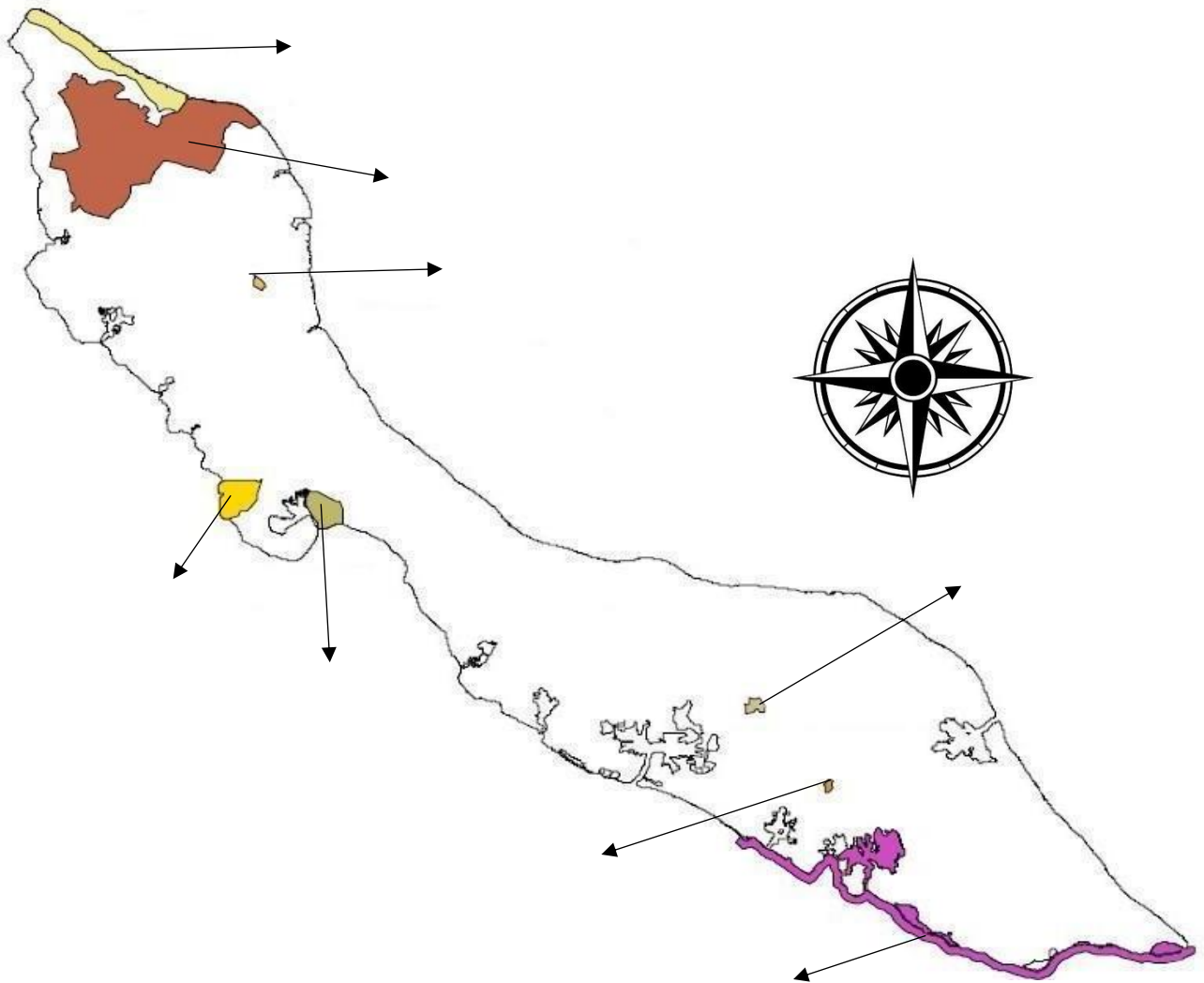
Naam:

GROEP 6

Nos Medio Ambiente

carmabi

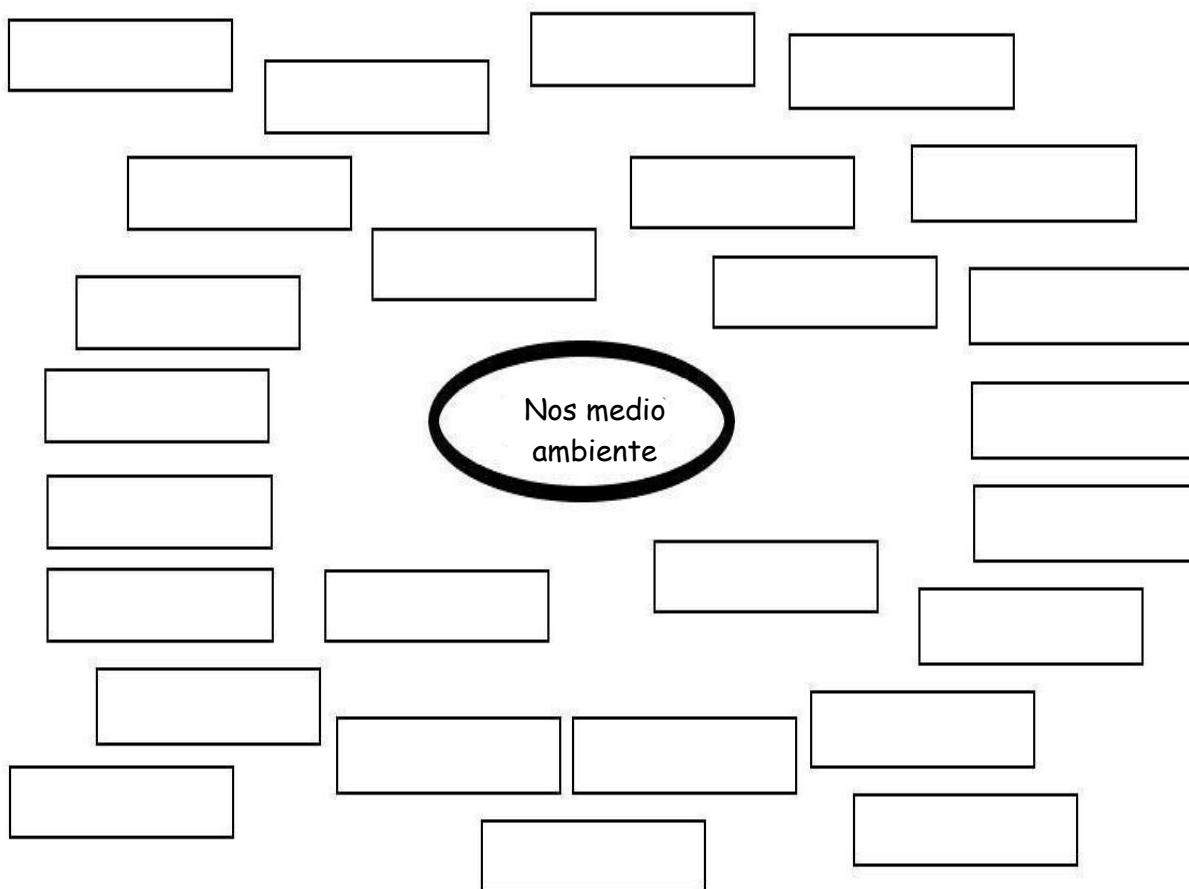
Opdracht 1: De kaart van Curaçao

Op de voorpagina van dit werkboekje staat een kaart van Curaçao weergegeven. Beantwoord de volgende vragen.

1. Schrijf bij elke pijl hoe het (natuur)gebied heet
2. Teken een kompas met Noord, Oost, Zuid en West rechtsboven de tekening
3. Waar woon jij? Teken een kruisje op je kaart
4. Waar je jouw school? Teken een rondje op je kaart
5. Welk natuurgebied is het dichtste bij jouw huis? Teken een sterretje op de kaart en schrijf de naam van het natuurgebied erbij
6. Bekijk de kaart en zet de namen van de overige natuurgebieden er op
7. Waar liggen de meeste natuurgebieden op Curaçao? Bespreek in een groepje waarom jij denkt dat dit is

Opdracht 2: Wat weet je al?

Maak een woordweb over de mens en onze natuur. Schrijf hier alles in wat je al weet over het de invloeden van de mens op de natuur van Curaçao. Denk hierbij niet alleen aan het afval, maar ook aan bijvoorbeeld het aanleggen van plantages en zoutvlakten. Bedenk er minimaal 15. Vul het woordweb aan tijdens de bespreking in de klas.

Wat gaat er mis?

Curaçao is een prachtig mooi eiland. Veel inwoners en toeristen genieten van onze natuur. Als je op de Christoffelberg staat en je kijkt om je heen, zie je goed hoe groen het is. We hebben hier zelfs dieren die nergens anders op de wereld voorkomen, zoals ons Curaçaos Hert (Biná). Ook onder water is veel natuurschoon te zien. Zwemmen met schildpadden, al snorkelend de koraal- riffen bewonderen of als duiker tussen de vissen zwemmen, het kan hier allemaal. Maar zoals iedereen weet is niet alles mooi en schoon op dushi Kòrsou. Wat gaat er eigenlijk precies mis? Pas als we dat weten kunnen we er wat aan doen.

Waar moet ik leven?

Steeds meer natuur verdwijnt. Dit komt op het land door het bouwen van huizen, het aanleggen van wegen en landbouw en door de stijgende toerisme. Hierdoor hebben dieren steeds minder ruimte om te leven. Soms is een natuurgebied in stukjes verdeeld. Dan kunnen de dieren niet meer bij soortgenoten komen en sterven ze langzaam uit. In het water komt het verdwijnen van koraalriffen onder andere door de global warming. De aarde wordt door de vervuiling langzaam warmer. En het zeewater dus ook. Daar kan koraal niet tegen, en gaat het dood. Vissen hebben dan geen plek meer om hun eitjes te leggen.

Help! Ik word opgegeten!

Inheemse dieren en planten, zijn dieren en planten die hier van oorsprong voorkomen. De dieren en planten die naar Curaçao zijn gebracht, noem je exoten. Exoten brengen de inheemse soorten soms in gevaar. Heel lang geleden hebben de Spanjaarden geiten, ezels en konijnen meegenomen naar ons eiland. Geiten eten alles! Ook de jonge blaadjes van de inheemse planten. Deze planten verdwijnen dus langzaam... Een ander probleem is de Lion's fish. Een aantal van deze vissen zijn jaren geleden uit een aquarium in florida ontsnapt. Zij eten bijna alles wat ze tegenkomen. En... hebben bijna geen vijanden! Als de Lion's fish de vissen opeet, dan hebben de andere vissen geen eten meer! Exoten en mensen brengen soms de natuur uit balans.

Global warming

Global warming wordt ook wel eens het versterkte broeikaseffect genoemd. De aarde warmt op door de zon en de warmte kan niet weg uit de atmosfeer, omdat de broeikasgassen om de aarde als een deken werken. Het ontstaan van deze gassen, komt door veel verschillende dingen. Onder andere door luchtvervuiling door het verbranden van fossiele brandstoffen.

Fossiele brandstoffen zijn aardgas, steenkool en aardolie. Deze brandstoffen zijn slecht voor het milieu en kunnen op gaan. Het zou dus beter zijn om ze niet te gebruiken! Maar zonder deze brandstoffen, kunnen we heel veel dingen niet doen. Zoals niet koken op een gasfornuis en ons niet vervoeren: de meeste auto's, boten en vliegtuigen gebruiken fossiele brandstoffen.

Afval

Meer mensen, meer bedrijven en meer toeristen, betekent meer afval. Op Curaçao wordt afval in de natuur gedumpt. Het afvalwater van toiletten en bedrijven wordt in de grond of in de zee geloosd. Dit is watervervuiling en is niet goed voor het leven in de zee, en voor het grondwater.

Plastic

Een ander soort vervuiling, is bodemvervuiling. bijvoorbeeld plastic. Plastic blijft altijd bestaan. Behalve dat het een lelijk gezicht is, al dat plastic op het strand of naast de weg: dieren eten het op of raken erin verstrikt. Stel dat je een plastic flesje weggooit bovenop de Christoffelberg. Het kan een week of een jaar duren, maar uiteindelijk komt het in zee terecht. Schildpadden zien het verschil niet tussen een kwal en plastic. Zij eten het plastic op. Hierdoor kan de schildpad doodgaan. Er was laatst een potvis in Nederland aangespoeld met 100 kilo afval in zijn buik!!

In de zee, valt het plastic langzaam uit elkaar. Het worden dan hele kleine stukjes, die je bijna niet kunt zien. Het lijkt dan verdwenen, maar is er nog steeds. Dieren krijgen het binnen, en mensen eten deze dieren weer! Dus eigenlijk eten wij zelf ook plastic. Dat wil je toch niet!

Opdracht 3: Dat is nieuw

Je hebt de informatieve tekst op de vorige pagina gelezen. Een deel wist je misschien al, maar wellicht ook een deel nog niet. Wat wist je eerst niet, en nu wel? Schrijf de belangrijkste zinnen uit de tekst hieronder op.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Opdracht 4: Waar of niet waar?

- Waar / Niet waar Exoten zijn dieren of planten die hier van oorsprong voorkomen.
Waar / Niet waar Exoten en mensen brengen soms de natuur uit balans
Waar / Niet waar Dieren en planten kunnen goed leven in afval
Waar / Niet waar Als je plastic op straat of in de zee gooit, gaat het vanzelf weg

Ben je klaar? Zoek de zinnen waarin dit staat op, en onderstreep ze. Check gelijk je antwoorden.

Had je ze alle 5 goed? Ja / nee

Opdracht 5: vul in

Bodemvervuiling is vervuiling van de

Noem 2 soorten bodemvervuiling:

..... en

Luchtvervuiling is vervuiling van de

Noem 2 soorten luchtvervuiling:

..... en

Watervervuiling is vervuiling van de

Noem 2 soorten watervervuiling:

..... en

Wat kunnen we doen?

Sommige problemen zijn wereldproblemen. Dit wil zeggen dat ze over de hele wereld gelden. Het is lastig om die problemen zelf op te lossen. Dat moeten alle landen samen doen. Maar er zijn wel beslissingen die wij zelf kunnen maken, die helpen. Een betere wereld begint bij jezelf! Wat kan jij doen?

Pak mijn huisje niet af!

Wij kunnen ervoor zorgen dat de natuurgebieden die er nu nog zijn, niet verdwijnen. Door huizen- en hotelbouw, wordt er veel gebouwd bij Piscadera en Jan Thiel. Hierdoor verdwijnen stukken zoutvlakte, mondi en mangrovebomen. In deze gebieden wonen veel dieren! Waar moeten zij leven als dit verdwijnt?? Bouw alleen op de daarvoor bestemde gebieden en laat de natuur met rust.

Stoor mij niet!

toeristen leveren veel geld op en zorgen voor werkgelegenheid. Zij geven geld uit in restaurants en hotels, en aan trips in en om het eiland. Maar... Te veel mensen kunnen de natuur ook verstoren. Door alle tours in de Hato grotten, zijn er nu veel minder vleermuizen dan een aantal jaar geleden.

Terwijl vleermuizen wel heel belangrijk zijn voor het eiland. Zij eten namelijk insecten op. Ook eten ze zaden en vruchten. Deze poepen zij weer uit, waardoor er nieuwe plantjes groeien.

Tijdens de snorkel- en duiktrips wordt juist de onderwaterwereld verstoort. Ook toeristen moeten goed met onze natuur omgaan! Raak bijvoorbeeld nooit koraal aan, dan sterft het af. Raak tijdens het zwemmen ook nooit schildpadden of vissen aan. Dit zijn wilde dieren en dat willen we graag zo houden. Let goed op de regels die gelden in natuurgebieden, en verstoor de inheemse dieren zo min mogelijk!

Zonnepanelen, windmolens en elektrische auto's

Fossiele brandstoffen zijn slecht voor het milieu en kunnen op gaan. We kunnen ze niet altijd gebruiken. Er moet dus een andere oplossing komen, voordat ze op zijn. Maar... die oplossing is er al! We kunnen nu allemaal doorgaan met het vervuilen van de aarde, of we kunnen al overstappen naar andere, betere (alternatieve) brandstoffen zoals zonnepanelen en windmolens. Er bestaan zelfs al auto's die op water rijden, hoe gaaf is dat!

Zeg NEE tegen plastic

Plastic vergaat niet. Het blijft altijd bestaan. Gooi een plastic tas, plastic flesje of rietje op straat en het blijft voor altijd in de natuur.

Het fijnste zou natuurlijk zijn wanneer er helemaal geen plastic meer gebruikt wordt. Alleen nog hergebruikt. Dan gebruik je oud plastic opnieuw. Dit kan bijvoorbeeld heel goed met plastic flessen. In andere landen krijg je statiegeld wanneer je lege flessen plastic of glas inlevert: Je levert een lege fles cola in, en krijgt 10 cent. Een goede regel, want dan gooi je de flessen minder snel op straat.

Bij recycling worden materialen opnieuw gebruikt. Ingezameld plastic wordt bijvoorbeeld omgesmolten tot kunst of sieraden. Soms zijn hier projecten van op Curaçao. Maar recyclen en hergebruiken zou altijd moeten kunnen!

Opdracht 6: Vul het juiste woord in

1. Het is belangrijk dat de natuurgebieden die er nu zijn
Mensen moeten zich aan de houden en niet aan
..... en en komen.
2. Fossiele brandstoffen zijn
en kunnen Alternatieve brandstoffen zijn
bijvoorbeeld en
3. vergaat niet. Het beste zou zijn om geen nieuw
plastic meer te maken, maar alleen Dit kan
goed met bijvoorbeeld
4. Bij worden materialen opnieuw gebruikt.
..... wordt bijvoorbeeld omgesmolten tot kunst of sieraden.

Opdracht 7: Open vragen

1. Noem 4 dingen die de mens doet die slecht zijn voor de natuur:

1.....

2.....

3.....

4.....

2. Noem 4 oplossingen die wij kunnen doen, wat beter is voor de natuur:

1.....

2.....

3.....

4.....

Opdracht 8: Woordzoeker

Onder de puzzel staan 22 woordjes die met ons bijzondere eiland te maken hebben, bijvoorbeeld bij Daaibooi. Deze woordjes kun je allemaal terug vinden in de puzzel. Zoek ze en streep ze door.

R	L	R	E	C	Y	C	L	I	N	G	H	C	E	Y	E	G	X
S	L	E	G	E	R	Q	N	E	L	I	U	V	R	E	V	X	S
H	L	S	N	E	L	O	M	D	N	I	W	J	J	A	G	H	T
D	N	E	Z	I	U	M	R	E	E	L	V	M	R	Y	G	H	A
G	N	E	L	E	N	A	P	E	N	N	O	Z	R	M	I	O	T
L	L	E	L	C	G	E	I	T	Y	F	I	O	L	I	E	U	I
W	O	X	G	L	O	B	A	L	W	A	R	M	I	N	G	L	E
Y	Q	O	V	J	N	E	K	I	U	R	B	E	G	R	E	H	G
D	F	T	K	Q	F	A	O	B	U	R	Z	L	A	V	F	A	E
X	O	T	D	N	R	E	T	A	W	D	N	O	R	G	N	K	L
O	T	C	U	F	E	L	E	L	F	O	S	S	I	E	L	Q	D
Q	S	I	G	F	R	E	Y	B	S	M	S	N	D	I	K	V	U
S	D	T	U	Z	T	F	T	M	I	F	H	G	S	H	A	D	S
J	N	S	G	I	F	L	G	S	S	A	G	B	Q	T	P	Q	P
S	A	A	I	C	Y	V	Y	T	F	A	A	N	R	A	K	E	N
Y	R	L	C	T	S	D	E	I	B	E	G	R	U	U	T	A	N
S	B	P	N	N	X	L	L	N	O	Z	F	W	U	O	T	T	Q
F	E	J	I	Y	S	M	A	N	G	R	O	V	E	Q	G	R	X

- AANRAKEN
- AFVAL
- BRANDSTOF
- FOSSIEL
- GAS
- GEIT
- GLOBALWARMING
- GRONDWATER
- HERGEBRUIKEN
- MANGROVE
- NATUURGEBIED
- OLIE
- PLASTIC
- RECYCLING
- REGELS
- STATIEGELD
- STEENKOOL
- VERVUILEN
- VLEERMUIZEN
- WINDMOLENS
- ZON
- ZONNEPANELEN

Opdracht 9: Wat zie je?

Schrijf onder het plaatje wat je ziet.

Is wat je ziet op het plaatje een probleem of een oplossing voor het milieu?

Ik zie

Dit is een oplossing / probleem voor het milieu

Ik zie

Dit is een oplossing / probleem voor het milieu

Ik zie

Dit is een oplossing / probleem voor het milieu

Ik zie

Dit is een oplossing / probleem voor het milieu

Ik zie

Dit is een oplossing / probleem voor het milieu

Ik zie

Dit is een oplossing / probleem voor het milieu

Opdracht 10: redactiesommen

1. Maria, Kimberly, Jayden en Joshua mogen 76 gulden die ze hebben gekregen eerlijk verdelen. Hoeveel gulden krijgt ieder? gulden
2. Het is 8.29 uur. Om 10 uur mogen er geen wandelaars meer de Christoffelberg op vanwege de warmte. veel minuten duurt dat nog? minuten
3. Bij de verjaardag van de juf moeten er op school 320 bekertjes geschonken worden. Uit een fles Limonade kun je 8 van die bekertjes schenken. Hoeveel flessen prik moeten er besteld worden? flessen
4. Een plant uit het tuintje van Queen Shanti is 23 centimeter hoog. De plant groeit 7 centimeter in 7 dagen. Hoeveel centimeter is de plant na 7 weken? centimeter
5. Mason en Tyrell hebben om 3 kilometer te lopen ongeveer 33 minuten nodig. Hoe lang doen ze dan ongeveer over een route van 5 kilometer over de zoutvlakte? minuten
6. Voor een boek over de dieren in het Sea Aquarium betaal je 23 gulden. Emily koopt er 6. Hoeveel gulden moet zij betalen? gulden
7. De grootste vis van een visser weegt op een dag 1,8 kilo. hoeveel gram is dat? gram

Woordenlijst

Afvalscheiding	Het scheiden van afval in de juiste afvalbak
Atmosfeer	De luchtlaag om onze aarde
Bodemvervuiling	De vervuiling van de bodem
Broeikasewfect	Broeikasgassen zorgen ervoor dat een deel van de warmte van de zon die op de aarde schijnt wordt vastgehouden
Broeikasgassen cm.	De gassen die in de lucht komen tijdens verbranding een afkorting voor 'centimeter'. Er gaan 100 centimeter in een meter.
Groene stroom	stroom die opgewekt is uit zonne energie, windenergie en aardwarmte.
Hergebruiken	het opnieuw gebruiken van materialen in dezelfde vorm: zoals flessen
Informatieve tekst	Een tekst waar informatie in staat. Met als leesdoel: informatie geven. Zoals: een nieuwsbericht of een tekst in een leerboek
Kompas	Dit is een voorwerp waarop je kunt zien wat het noorden, zuiden, oosten en westen is
Luchtvervuiling	de vervuiling van alle lucht waar om de aarde zuurstof in zit
Milieu	De omgeving
Natuur	alle natuur; dus de omgeving waarin mensen, planten en dieren leven
Natuurgebied	een gebied met opvallende eigenschappen op het gebied van dieren, planten of landschappen
Neerslag	Alle soorten water die uit een wolk komen, zoals mist, regen, hagel en sneeuw
Recyclen	het opnieuw gebruiken van grondstoffen
Temperatuur	Hoeveel graden het is
Territorium	het gebied waarin geleefd wordt en hij/zij de baas is
Typerend	Wanneer iets ergens herkenbaar of kenmerkend voor is
Vegetatie	plantengroei
Versterkt broeikasewfect	Dit is het gevolg van het verbranden van fossiele brandstoffen door mensen. Hierdoor komen er extra broeikasgassen in de lucht waardoor de aarde opwarmt
Woordweb	Hierin zet je het belangrijkste woord in het midden en daaromheen zet je woorden die ermee te maken hebben.
Zoogdieren	een dier dat wordt geboren uit de buik van zijn of haar moeder. De moederdieren geven melk en voeden hiermee hun jongen.